

१४ वे अखिल भारतीय मराठी नाटय संमेलन-अध्यक्षीय भाषण

नमस्कार !

६ ऑक्टोबर, २०१३ रोजी अखिल भारतीय मराठी नाटयपरिषदेने १४ व्या नाटयसंमेलनाध्यक्षपदी माझी एकमताने निवड केली त्याबद्दल परिषदेच्या विषय नियामक मंडळाचा मी आभारी आहे. तसेच डॉ. ताराबाई भवाळकर, कीर्ति शिलेदार, मदन गडकरी यांचे तसेच सांगली, पुणे व नागपुर येथील नाटयपरिषदेच्या पदाधिका-यांचेही आभार मानतो.

ही निवड झाल्यानंतर महाराष्ट्रातून व जगभरातून आलेल्या रसिकांच्या भरभरून प्रतिक्रियांमुळे मी भारावून गेलो आहे. म्हणूनच आज या व्यासपीठावरून सर्व रंगकर्मींचा व नाटयरसिकांचाही प्रतिनिधी म्हणून तुमच्या समोर उभा आहे. माझ्याकडून रसिकांनी खूप अपेक्षा बाळगल्या आहेत. तसे त्यांनी बोलूनही दाखविले आहे. तसे पाहिले तर नाटयसंमेलनाध्यक्षाला काहीच अधिकार नसतात, तरीही रसिकांच्या अपेक्षा पूर्ण करण्याचा प्रयत्न मी या एक वर्षाच्या कालावधीत करणार आहे व तशा प्रकारचे काही प्रस्ताव मी नाटयपरिषदेला व महाराष्ट्र शासनाला देणार आहे व त्याचा पाठपुरावाही करणार आहे व त्या सर्वांचा अहवाल १५ व्या नाटयसंमेलनाच्यावेळी आपल्यासमोर ठेवणार आहे.

कुतुहलाने मी आतापर्यंतच्या नाटयसंमेलनाध्यक्षांच्या नांवाची यादी पाहिली थोर लेखक, नाटककार, दिग्दर्शक, अभिनेते, गायक कलाकरा, समिक्षक अशा दिग्गजांची नावे आहेत. पण रंगभूमीच्या सर्वांगिण विकासासाठी सहा दशकं काम करणा-या माझ्यासारख्या नाटयधर्मी रंगकर्मींची निवड प्रथमच होत आहे.

मला वाटतं सकारात्मक परिवर्तनाची ही नांदी असू शकते.

प्रथम मी नाटयसंमेलनं कोणत्या उद्देशाने भरवली जातात हे जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला. १९०५ पहिल्याच नाटय संमेलनात हे उद्दरविण्यात आले आहेत.

१. नाटयकलेचे पाऊल कशा रितीने पडते. उत्तम नाटककार नट कशारितीने उदयास येतील. त्या संबंधाने विद्वानांनी व सर्व नाटक मंडळांनी एकत्र बसून चर्चा करणे.
२. नविन नाटककारांना उत्तेजन मिळावे, आपद्ग्रस्तांना सहाय मिळावे व यासाठी नाटक मंडळीनी मदत करून फंड जमविणे.

त्याचप्रमाणे नाटयपरिषदेचे उद्देश जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला.

- मराठी नाटयवाडःमय, नाटयकला, नाटयशास्त्र, रंगभूमी व तदानुविषयक सांस्कृतिक कार्य हयांच्या सर्वांगिण अभिवृद्धीसाठी प्रयत्न करणे, उपाय योजणे, त्यासाठी झटणे व त्यासाठी अभ्यासास व संशोधनास प्रोत्साहान देणे.
- परिषदेच्या कार्यासाठी नाटयचळवळीशी व नाटयव्यवसायाशी संबंधित अशा व्यक्तींची व संस्थांची संघटना बांधणे.

रंगभूमीच्या उत्कर्षासाठी सर्वांगिण विकासासाठी नाटयपरिषदेचे व्यापक उद्देश्य आहेत व ते साध्य करण्यासाठी सध्याची कार्यकारिणी कटीबद्ध आहे असे मला वाटते. म्हणूनच नाटयपरिषद व मी -आम्ही मिळून प्रश्न सोडवण्याचा प्रयत्न करणार आहोत.